

**Рейтинговий звіт PIVD 001-026 short
про оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності
банківських вкладів (депозитів)**

Об'єкт рейтингування:	Акціонерний банк «Південний»
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	28.03.2006 р.
Дата оновлення:	29.03.2016 р.
Кредитний рейтинг:	uaA+
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність Акціонерного банку «Південний» за 2014–2015 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

«4» – висока надійність. Банк достатньо надійний, але більш чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних чинників, ніж банк з рейтингом «5». Імовірність виникнення проблем із своєчасним поверненням вкладу невелика.

Рейтингова історія Акціонерного банку «Південний»

Дата	28.03.2006	22.03.2007	21.06.2007	30.12.2008	09.04.2009	30.09.2010	29.03.2016
Рівень рейтингу	uaBBB+	uaA	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	негативний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підвищення	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження

Рейтингова історія банківських вкладів (депозитів) Акціонерного банку «Південний»

Дата	24.02.2009	22.04.2011	06.07.2011	29.03.2016
Рівень рейтингу	4	4	4+	4+
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу Акціонерного банку «Південний» підтримується:

- низькою питомою вагою простроченої заборгованості у кредитному портфелі;
- суттєвим обсягом коштів залучених від пов'язаних осіб;
- диверсифікацією ресурсної бази за джерелами залучення;
- збалансованістю активів та пасивів за строками до погашення;
- диверсифікацією банківського бізнесу, яка зменшує чутливість Банку до зовнішніх та внутрішніх чинників, що можуть негативно вплинути на фінансовий результат;
- наявністю розгалуженої регіональної мережі та розвинутого карткового бізнесу, що сприяє збереженню клієнтської бази та утриманню конкурентних позицій.

Рівень кредитного рейтингу Акціонерного банку «Південний» обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками та схильністю до валютного ризику, що може негативно вплинути на показники ліквідності та капіталізації;
- суттєвим обсягом короткострокових ресурсів, що підвищує чутливість до ризику ліквідності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники Акціонерного банку «Південний»

Показник	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Активи, млн. грн.	10276,29	10208,34	10013,64	11239,40	14823,71	17423,69	16922,19	17345,81	19683,34
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	8246,29	8358,60	7872,97	8622,09	11033,66	13046,07	11720,82	11952,31	12321,42
Кошти клієнтів, млн. грн.	7249,41	6998,52	6176,75	6070,29	7136,72	7894,09	7982,70	8450,02	9930,62
Власний капітал, млн. грн.	1504,81	1588,04	1636,51	1690,73	1856,29	1867,13	1875,06	1890,74	2014,90
Доходи, млн. грн.	1414,74	1646,27	1356,19	1343,72	1846,96	600,80	1146,85	1719,12	2615,97
Витрати, млн. грн.	1372,13	1593,07	1300,64	1286,63	1802,52	592,00	1129,93	1686,30	2566,71
Чистий операційний дохід, млн. грн.	496,29	553,27	452,37	605,70	700,23	152,41	375,55	622,29	904,67
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	70,54	64,53	74,95	69,75	61,31	11,40	20,02	35,92	61,43
Чистий прибуток, млн. грн.	42,61 ¹	53,20 ²	55,55	57,09 ³	44,44 ⁴	8,80	16,92	32,82	49,25
Доходність активів (ROA) [*] , %	0,41	0,52	0,55	0,51	0,30	-	-	-	0,25
Доходність капіталу (ROE) [*] , %	2,83	3,35	3,39	3,38	2,39	-	-	-	2,44

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 42,62 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 68,17 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 53,13 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 96,69 млн. грн.

^{*} значення на звітну дату

Резюме

Акціонерний банк «Південний» працює на банківському ринку з 1993 року. Банк входить до складу кредитно-інвестиційної підгрупи, яка включає дочірній банк, що знаходиться в Республіці Латвія – АТ «Регіональний інвестиційний банк» та ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЗАКРИТИЙ НЕДИВЕРСИФІКОВАНИЙ ВЕНЧУРНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД «СТРАТЕГІЧНІ ІНВЕСТИЦІЇ». Страхова компанія ПрАТ «СК «ТЕКОМ» та кредитно-інвестиційна підгрупа складають Банківську Групу Акціонерного банку «Південний».

Банк надає широкий спектр банківських послуг, позиціонує себе як універсальний банк та у своїй діяльності орієнтується на обслуговування корпоративних клієнтів, МСБ та фізичних осіб.

Акціонерний банк «Південний» є міжрегіональним банком, який представлений 141 відділенням, що територіально охоплюють 19 областей України. Найбільша кількість структурних підрозділів налічується в Одеській, Київській, Дніпропетровській і Кіровоградській областях. Відділення є повноправними представниками Банку у регіонах, провідниками єдиної банківської стратегії розвитку, способом своєчасного оперативного обслуговування клієнтів, а також додаткового залучення та ефективного розміщення фінансових ресурсів.

Якість власних коштів Акціонерного банку «Південний» добра. Істотну участь (пряму та опосередковану) у статутному капіталі мають ТОВ «Теком» та 6 фізичних осіб. Рівень капіталізації є прийнятним і відповідає всім вимогам Національного банку України. Подальший розвиток фінансової установи має супроводжуватися адекватним збільшенням капіталізації. Структура регулятивного капіталу є збалансованою, Банк не має потреби в збільшенні статутного капіталу, підвищення рівня капіталізації можливе за рахунок зменшення відвернень або залучення додаткових коштів на умовах субординованого боргу.

Основу ресурсної бази формують кошти клієнтів. Нестабільна соціально-політична ситуація в країні зумовлювала відтік останніх. З метою підтримки ліквідності Банк звертався до регулятора. Зобов'язання перед НБУ виконуються в строки, передбачені угодами. Станом на початок поточного року запозичення від регулятора формували близько 3% зобов'язань.

З метою диверсифікації ресурсної бази за джерелами Банк залучав кошти від дочірньої фінансової установи (нерезидента), від бюджетних та позабюджетних організацій (кошти до запитання) та міжнародних фінансових установ. Сальдо за міжбанківськими операціями є пасивним. Від дочірньої фінансової установи значний обсяг коштів залучено на умовах овернайт. Кошти вітчизняних банків представлено залишками на ЛОРО рахунках.

Портфель клієнтських коштів Банку у 2014 році скоротився майже на 11%. При цьому, обсяг коштів приватних осіб зменшився більше ніж на третину, натомість,

обсяг коштів корпоративних клієнтів зріс більше ніж на 43%. Фактичний приріст у минулому році становив майже 18%. При цьому, обсяг коштів приватних осіб майже не змінився, обсяг коштів корпоративних клієнтів зріс майже на 42%.

У клієнтському портфелі переважають кошти приватних осіб, проте залежності від них Банк не має. Суттєвою є питома вага клієнтських коштів на поточних рахунках та частка валютної складової у клієнтському портфелі.

Ресурсна база диверсифікована за джерелами залучення, депозитний портфель – за основними вкладниками, а кошти суб'єктів господарювання – за видами економічної діяльності. Валютна структура ресурсної бази підвищує чутливість Банку до валютно-курскових коливань, а вагомий обсяг короткострокових ресурсів – чутливість до ризику ліквідності. Структура ресурсної бази Банку балансується відповідною валютною структурою активів. Валютна позиція хеджується за рахунок форвардних угод. Якість ресурсної бази Акціонерного банку «Південний» задовільна.

Система управління ризиками, створена в Акціонерному банку «Південний», забезпечує виявлення, оцінку, моніторинг та контроль всіх видів ризиків на відповідних організаційних рівнях, проте посилення впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та зниження ділової активності в економіці, а також значний обсяг кредитів, наданих в іноземній валюті, в умовах девальвації національної грошової одиниці призвело до погіршення платоспроможності окремих позичальників та негативно вплинуло на якість активів Банку. Працівниками юридичної служби проводиться робота щодо примусового стягнення проблемної заборгованості. Кредити окремих позичальників було погашено позичальниками та/або поручителями, певну суму заборгованості було відшкодовано шляхом реалізації та/або прийняття на баланс Банку забезпечення, окремі кредити було реструктуризовано. Разом з тим, протягом аналізованого періоду мали місце реалізація безнадійної заборгованості третім особам та списання за рахунок резервів. Частка простроченої заборгованості у клієнтському кредитному портфелі не досягає 7%. Сформовані резерви покривають прострочену заборгованість в повному обсязі.

У структурі клієнтського кредитного портфеля, що є основною складовою активів, переважають кредити, надані корпоративним клієнтам, за строками кредитування – короткострокові кредити, а за цільовим спрямуванням – кредити, надані у поточну діяльність. Іпотечні кредити формують близько 7% клієнтського кредитного портфеля (більше 72% кредитного портфеля фізичних осіб). Щодо валютної структури клієнтського кредитного портфеля слід зазначити, що кредити, надані в іноземній валюті, формують понад 62% обсягу портфеля, що в поточних економічних умовах несе додатковий ризик для Банку. Актуальною для Банку залишається концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками. У структурі забезпечення за кредитами переважають об'єкти комерційної та іншої нежитлової нерухомості, які належить до найнижчих груп за рівнем ліквідності. Частка найбільш ліквідного забезпечення є незначною.

Якість кредитного портфеля Банку добра, проте, його концентрація за основними позичальниками та валютна структура підвищують чутливість до кредитного

ризик. Забезпечення, ліквідність якого (за класифікацією регулятора) є низькою, підвищує чутливість Банку до ризику застави як похідного від кредитного ризику.

Портфель цінних паперів, обсяг якого незначний, сформовано акціями підприємств різних галузей економіки.

Волатильна динаміка складових високоліквідних активів зумовлювала перегрупування в їх структурі. Станом на початок поточного року основною складовою високоліквідних активів були кошти на НОСТРО рахунках, понад 99% з яких розміщено в банках-нерезидентах інвестиційного класу.

Активи та пасиви збалансовані за строками до погашення. Ліквідність Акціонерного банку «Південний» у поточному році продовжує підтримуватися значним обсягом коштів овернайт, залучених від дочірньої фінансової установи АТ «Регіональний інвестиційний банк» (м. Рига, Латвія).

Якість активів Акціонерного банку «Південний» задовільна, проте ймовірність їх різкого погіршення, зважаючи на ризики, які приймає Банк, залишається високою. Однак, Банк має запас ліквідності для мінімізації зазначених ризиків, а операційний прибуток є достатнім для покриття витрат на формування резервів у повному обсязі.

Операції з пов'язаними сторонами здебільшого носять ресурсний характер.

Протягом аналізованого періоду Банк генерує стабільний позитивний грошовий потік, що покриває операційні витрати і резервування кредитних операцій. Ризик валютно-курсних коливань для фінансового результату Банку є мінімальним. Діяльність Банку є прибутковою.

Зважаючи на суттєву девальвацію національної валюти в минулому році мало місце порушення Банком нормативу адекватності регулятивного капіталу, нормативу кредитного ризику на одного позичальника та великих кредитних ризиків, нормативу кредитного ризику на одного інсайдера/нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, а також лімітів довгої та короткої відкритої валютної позиції.

За результатами стрес-тестування Національного банку України Банк розробляє програму капіталізації. Акціонерний банк «Південний» виконує всі зобов'язання перед кредиторами в повному обсязі.

Враховуючи збереження складної економічної ситуації та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками залишатиметься актуальним для Банку. Акціонерному банку «Південний» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного та валютного ризиків, а також до ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) Акціонерного банку «Південний» враховує показники капіталізації, структуру та якість ресурсної бази, якість активів та показники ліквідності й ефективність діяльності установи. Основні показники, що характеризують власну платоспроможність установи, наразі перебувають на задовільному рівні, обсяг ринкового фондування (залучені ресурси, не пов'язані з власниками установи) є значним. На своєчасність повернення депозитних вкладів надалі значно впливатиме політика Банку щодо проведення активних та пасивних операцій, загальний стан фінансового ринку, операційне середовище, правове поле, а також загальна ситуація в економіці. Наразі операційне середовище залишається складним.

Стратегія розвитку Акціонерного банку «Південний» передбачає: утримання ринкової частки; збереження показників рентабельності; удосконалення системи управління ризиками; нарощення клієнтської бази; організацію роботи відповідно до найкращих стандартів банківської практики; диверсифікацію клієнтського кредитного портфеля за позичальниками та галузями економіки, а також підтримання якості обслуговування на належному рівні; впровадження нових продуктів та послуг; оптимізацію регіональної мережі.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг Акціонерного банку «Південний» підтверджено на рівні uaA+, прогноз «стабільний», рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) підтверджено на рівні «4+».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу рейтингів банківських установ

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу Акціонерного банку «Південний», млн. грн.

Показник	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Активи									
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	726,82	630,62	745,44	918,75	824,97	870,52	885,68	873,33	1389,28
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	12,14	1,86	202,85	351,01	237,38	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти в інших банках	927,82	836,88	933,43	517,26	1140,33	1645,66	2242,88	2423,58	3487,09
Кредити клієнтам	8343,46	8453,25	7620,11	8509,25	11269,03	13609,42	12251,47	12521,40	13204,11
Цінні папери	25,48	16,15	17,01	18,57	18,62	18,86	18,67	18,45	18,23
Довгострокові вкладення	712,37	705,90	838,87	847,74	895,66	903,88	918,43	912,47	2394,85
Нараховані доходи	91,80	72,33	66,09	93,53	133,69	200,97	187,24	162,84	212,17
Резерви	-651,35	-599,02	-534,99	-622,37	-779,92	-1011,65	-937,01	-936,81	-1280,91
Інші активи	87,75	90,36	124,82	605,65	1083,95	1186,03	1354,82	1370,56	258,52
Разом активів	10276,29	10208,34	10013,64	11239,40	14823,71	17423,69	16922,19	17345,81	19683,34
Зобов'язання									
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	98,51	121,19	838,60	561,78	561,78	550,00	541,99
Кошти банків	853,72	1103,09	1628,82	2450,92	3064,78	4213,74	3832,13	2969,31	3473,59
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	13,15	15,11	273,45	56,50	1,13	3,02	2,32	1,09	0,01
Кошти суб'єктів господарювання	3106,83	2910,71	2027,26	1833,25	2997,05	3192,17	3709,73	4124,25	4600,09
Кошти фізичних осіб	4129,43	4072,70	3876,04	4180,54	4138,53	4698,90	4270,65	4324,68	5330,52
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	242,30	123,55	123,81	74,29	1070,67	1423,29	1210,65	2133,55	2386,01
Боргові цінні папери	3,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	193,04	111,86	135,88	135,88	288,07	400,95	363,32	373,82	417,16
Нараховані витрати	90,66	98,06	116,86	127,79	214,49	309,68	293,40	324,67	376,59
Інші зобов'язання	138,52	185,23	96,48	568,30	354,09	753,02	803,14	653,70	542,49
Разом зобов'язань	8771,48	8620,30	8377,12	9548,67	12967,41	15556,56	15047,13	15455,07	17668,44
Власний капітал									
Сплачений статутний капітал	918,10	956,89	956,89	956,89	956,89	956,89	956,89	956,89	956,89
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	456,49	460,30	463,30	466,08	468,91	468,91	471,33	471,33	471,33
Результат минулих років	0,00	0,00	37,95	90,72	153,94	202,29	199,87	199,87	215,57
Результати переоцінки	87,61	117,64	122,82	119,94	232,11	230,24	230,05	229,83	321,85
Фінансовий результат поточного року	42,61	53,20	55,55	57,09	44,44	8,80	16,92	32,82	49,25
Всього власний капітал	1504,81	1588,04	1636,51	1690,73	1856,29	1867,13	1875,06	1890,74	2014,90

Додаток до рейтингового звіту №2

Дані звіту про фінансові результати Акціонерного банку «Південний», млн. грн.

Показник	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Доходи									
Процентні доходи	1140,79	1074,53	1037,89	1 058,51	1363,76	496,37	928,65	1367,90	1807,81
Комісійні доходи	218,14	263,17	268,13	258,20	355,94	84,11	186,92	287,53	391,84
Результат від торговельних операцій	29,45	24,52	-15,38	4,57	18,44	-44,92	-78,49	-78,40	-25,63
Інші операційні доходи	23,20	282,30	43,43	16,21	7,33	64,16	96,09	128,11	295,95
Інші доходи	2,90	1,22	2,97	2,85	101,01	0,42	12,87	13,16	145,05
Повернення списаних активів	0,26	0,52	19,15	3,37	0,48	0,65	0,80	0,82	0,95
Разом доходів	1414,74	1646,27	1356,19	1 343,72	1846,96	600,80	1146,85	1719,12	2615,97
Витрати									
Процентні витрати	829,95	624,91	654,48	636,55	922,63	285,05	560,22	843,59	1246,65
Комісійні витрати	40,21	60,60	78,28	59,64	82,23	21,34	42,46	67,63	95,61
Інші операційні витрати	45,12	405,74	148,93	35,60	40,38	140,93	154,94	171,64	223,03
Загальні адміністративні витрати	309,07	373,44	388,08	434,16	477,55	119,16	250,73	390,02	560,45
Відрахування в резерви	119,85	117,04	11,46	108,02	262,86	22,91	118,47	210,32	428,78
Податок на прибуток	27,93	11,33	19,40	12,66	16,87	2,60	3,10	3,10	12,18
Разом витрат	1372,13	1593,07	1300,64	1 286,63	1802,52	592,00	1129,93	1686,30	2566,71
Фінансовий результат	42,61	53,20	55,55	57,09	44,44	8,80	16,92	32,82	49,25